

Пропозиції
Міністерства освіти і науки України
до проєкту Закону України
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України
щодо удосконалення окремих питань мобілізації, військового обліку
та проходження військової служби, враховуючи здоровий глузд
та реальні перспективи зміцнення обороноздатності,
збереження громадян і країни»
(реєстр. № 10378-2 від 29.12.2023, н. д. Мазурашу Г.)
(перше читання)

Міністерство освіти і науки України в межах компетенції надає такі зауваження та пропозиції до законопроекту.

Підпунктом 11 пункту 6 розділу I проєкту Закону запропоновано внесення змін до статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», зокрема встановлюється, що призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період не підлягають також: здобувачі професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, які навчаються за денною або дуальною формами здобуття освіти і здобувають рівень освіти, що є вищим за раніше здобутий за однією спеціальністю (фахом), а також асистенти-стажисти, аспіранти та докторанти, які навчаються за денною або дуальною формами здобуття освіти.

Слід зазначити, що відповідно до частини першої статті 49 Закону України «Про вищу освіту» основними формами здобуття вищої освіти є: інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева); дуальна. З аналізу наведених правових норм вбачається, що формою здобуття вищої освіти є, зокрема, очна форма, а денна форма є її різновидом, тому пропонуємо в абзаці двадцять п'ятому підпункту 11 пункту 6 розділу I законопроекту слова «денною або дуальною» замінити словами «очною або дуальною».

Крім того, у зв'язку із суттєвим зростанням протягом останніх двох років чисельності військовозобов'язаних, які вже реалізували конституційне право на фахову передвищу або вищу освіту та які фактично ухиляються від призову на військову службу шляхом здобуття наступної освіти за рівнями освіти, що є нижчими за здобутий рівень освіти або рівними йому, а також з метою уникнення заборони індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти пропонуємо абзаци двадцять п'ятий підпункту 11 пункту 6 розділу I проєкту Закону викласти в такій редакції:

МОН № 1/6-П-24 від 10.01.2024

Підписав: Лісовий Оксен Васильович

Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000ED323600C71DB500

Дійсний: з 22.03.2023 0:00:00 по 21.03.2025 23:59:59

«здобувачі професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, які за очною або дуальною формами здобуття освіти здобувають рівень освіти, що є вищим за раніше здобутий рівень освіти у послідовності, визначеній статтею 10 Закону України «Про освіту», а також докторанти;».

Щодо запропонованого законопроектом доповнення Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» статтею 10¹ зазначаємо, що відповідно до положень статті 6 Закону України «Про основи національного спротиву» базова загальновійськова підготовка проводиться з громадянами України, які досягли 18-річного віку. Проте більшості здобувачів фахової передвищої освіти 18 років виповнюється в рік закінчення здобуття фахової передвищої освіти. Крім цього, згідно із законодавством у закладах фахової передвищої освіти відсутні військові навчальні підрозділи, які здійснюватимуть базову загальновійськову підготовку. До того ж відсутність в чинній редакції статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» норм щодо відстрочки від призову для педагогічних працівників коледжів та їх масовий призов на військову службу вже призвів до втрати гарантів виконання освітньо-професійних програм за ступенем фахового молодшого бакалавра. Ураховуючи викладене, пропонуємо в абзацах четвертому, сьомому підпункту 8 пункту 7 розділу I проекту Закону слова «фахової передвищої та» виключити.

Також згідно зі змістом вищеназваної статті 10¹ вважаємо за доцільне підпункт 9 пункту 7 розділу I законопроекту викласти в такій редакції:

«9) частину шосту статі 11 викласти в такій редакції:

«6. Громадяни України, які не атестовані для присвоєння військового звання офіцерського складу після закінчення закладу вищої освіти і не проходили військову службу або базову загальновійськову підготовку, підлягають направленню для проходження базової військової служби з урахуванням, за можливості, фаху, який вони здобули у закладі вищої освіти, або за спорідненими військово-обліковими спеціальностями.»;

Та звертаємо увагу, що в абзаці тринадцятому підпункту 32 пункту 7 розділу I проекту Закону слова «базову загальну військову підготовку» слід замінити словами «базову загальновійськову підготовку».

Окрім викладеного, зважаючи на те, що запропоноване законопроектом доповнення частини другої статті 29 Закону України «Про державну службу» пунктом 9 про обов'язковість перед прийняттям на державну службу проходження базової загальновійськової підготовки або військової служби

унеможливіє комплектування посад державних службовців у Міністерстві з числа невійськовозобов'язаних осіб жіночої статі, або осіб чоловічої статі, які є непридатними за станом здоров'я до проходження військової служби, пропонуємо зазначену правову норму, зокрема пункт 10 розділу I проекту Закону, виключити.

Міністр освіти і науки України

Оксен ЛІСОВИЙ